

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in deželo izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 229 Tuesday, Nov. 26, 1968

Senator Lausche in ohajska politika

Ko je senator Lausche stopil v svoji mladosti na politično pot, ni preje hodil v nobeno politično šolo. Zanesel se je na življenske skušnje, te so mu pa kmalu dopovedale, da v politiki velja glavno le stvarnost. Zato je začel opazovati volivce, ki so zmeraj in povsod temelj vsake politike, kakšni so v ohajski državi. Pa je ugotovil, da so svojevrstni ljudje. Ne dajo se zlepa disciplinirati, v politiki se deloma držijo svojih misli, deloma pa strankarskih struj. Izjema so tisti volivci, ki so kar zadovoljni, ako stranka misli zanje.

Lausche se je tudi ravnal po tem načelu. Je bil sicer demokrat, pa je zmeraj mislil s svojo glavo.

Pa še na nekaj ga je opozorila stvarnost: ohajska država je republikanska trdnjava, strnjene demokratske skupine obstajajo le v mestih in industrijskih krajih. Treba je torej računati s tem, da republikanska večina vpliva tudi na nevtalce, ki jih v svobodni demokraciji nikoli ne zmanjka. Zato je svojo osebno politično filozofijo sicer spravljal v okvir demokratske stranke, ki je pa ni podredil "zmeraj in povsod" strankini volji, strankinim programom in strankinim zahtevam. Bil je torej demokrat svoje vrste, ki je skušal pridobiti zaupanje volivcev znotraj in zunaj stranke. To se mu je tudi posrečilo. Pritegnil ni nase samo demokratov, ampak tudi republikance in ne malo nevtalcev. Le tako je ustvaril podlago za politične zmage, ki jih je dosegal tudi tista leta, ko je organizacija demokratske stranke popolnoma odpovedala.

Ker je mož zmeraj mislil s svojo glavo, včasih prav, včasih pa tudi ne, si je nakopal v demokratskih vrstah, posebno med unijami, dosti srditih sovražnikov, dočim so črni demokratski volivci kazali do njega, recimo, le hladne simpatije. Unije so že dolgo želele, da se ga znebijo, če treba tudi za vsako ceno.

Prilika se jim je lani in letos ponudila. Ko je ponovno kandidiral za clevelandskega župana Lauschetov zaupnik Locher, so Lauschetovi nasprotniki mislili, da je prišel čas, da začnejo podirati Lauschetovo politično stavbo. Ob aktivnem sodelovanju demokratov iz Washingtona (tudi Humphreyja) je bil skovan načrt med črnimi in unijskimi demokratskimi voditelji, da R. S. Locher ni vreden podpiranja in da naj pri primarnih volitvah zmaga C. Stokes. To se je tudi zgodilo. Dobili smo črnega župana, da se je demokratska stranka lahko postavljala po vsej deželi, da ima črna politika za župana v enem med velikimi ameriškimi mesti. Koalicija črnih in unijskih demokratov je praznovala svojo zmago.

Unije niso hotele mirovati. Napravile so načrt, kako bi skupaj s črnimi volivci spodbile tla Lauschetovi ponovni kandidaturi za senat. Za kandidata so postavile demokratskega politika Gilligana in res požrtvovalno delale zanj in tudi krile ne ravno nizke stroške za volivno propagando. Temu nasproti se je Lausche opiral le na svoje stare znanke, prijatelje in zaupnike. Je preslabo organiziral agitacijo in zato propadel pri volitvah. Njegovi pristaši so se preveč zanašali na njegovo priljubljenost in zanemarili agitacijo in udeležbo pri primarnih volitvah.

Potek vsega tega nam je še vsem v spominu. Drama se je končala šele pri novembrskih volitvah. Propadel je demokrat Gilligan, čeravno so unije zopet žrtvovalle dosti sredstev za volivne stroške.

Unijske gonja proti Lauschetu je doživela poraz, čeprav so jo podprli črni volivci, doživela je svoj poraz tudi demokratska stranka, saj je zgubila mandat v senatu, Humphrey pa tudi ni bil izvoljen v naši državi za predsednika. Tudi ta cilj je bil namreč vključen v unijski načrt.

Zakaj je prišlo do tega? Unijsko-črnski načrt je bil sicer dobro zasnovan, toda premišljen ni bil. Pozabil je, da je treba vpoštevati, da ima Lausche veliko volivcev tudi med republikanci in nevtalci, ki brez njihove podpore ne more zmagati v naši državi noben demokratski kandidat ravno v kritičnih letih. Če katero, je pa bilo ravno letos kritično leto. Kdor bi torej hotel vreči Lauschetu, njegovemu nasledniku pa preskrbeti zmago, bi moral izbrati takega kandidata, ki bi potegnil nase tudi Lauschetove volivce med narodnimi manjšinami, nevtalci in republikanci. Drugače ne bo zmage. Unije in črnski voditelji na to niso mislili. Izbrali so za kandidata politika, ki je sicer zvest demokrat, toda brez potrebnega ugleda in vpliva zunaj demokratskih vrst in med narodnimi manjšinami.

Tak kandidat bi bil načrtno tem bolj potreben, ker se je začela krhati tudi volivna disciplina med unijskimi volivci in ker črni volivci poznajo pravo vneto le takrat, kadar je treba glasovati za črnega kandidata, Gilligan pa ni črne kože. Sum o pomanjkljivi disciplini med unijskimi in črnimi volivci so pokazali številni rezultati volitev.

Če torej potegnem črto pod politične načrte unijskih in črnih politikov v naši državi, moramo zaključiti: po-

drli so Lauschetu, podrli so pa tudi demokratski mandat v senatu. Ako bi bil Lausche zmagal pri primarnih volitvah, ga ne bi noben Saxbe mogel premagati pri novembrskih. To priznajo celo republikanci. Zdi se pa, da je bilo nekaterim ohajskim politikom le na tem, da podero Lauschetu, pa naj bodo žrtve še tako velike. Če bi bil Lausche kandidat v novembru, bi verjetno potegnil za seboj tudi veliko nevtalcev in demokratov, da bi volili Humphreyja. Tudi to bi precej spremenilo Humphreyjev položaj.

Vse to je sedaj za nami. Treba je, da vsega tega ne pozabimo. Saj je bil senator Lausche prvi in zadnji politik velikega kova in slovenskega porekla v naši državi. Lokalna politična zagrizenost ga je izrinila iz politike. Volivcem slovenskega porekla je spodkopala oporo in jih pognala — vsaj bojimo se — v apatijo do politike.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Na koncert Slovana!

EUCLID, O. — Pevski zbor Slovan prireja svoj jesenski koncert vsako leto na prvo nedeljo v mesecu decembru. Tako bo tudi letos, da se ne opusti stara navada. Zbor bo podal svoj običajni jesenski koncert v nedeljo, 1. decembra, v dvorani Slovenskega društvenega doma na Recher Avenue v Euclidu. Pričetek bo točno ob 4. uri popoldne. Po koncertu bo domača zabava in ples. Igrala bo John Pecan & Lou Trebar godba.

Servirali bodo okusno večerjo, polento, golaš, kisló zelje in vse drugo, kar spada zraven. Pridne kuharice z Marico Lokar na čelu bodo napravile tudi krofe in druge take dobrote. Za žejne bodo poskrbeli že poznani točaji, postregli bodo svojim odjemalcem hitro in prijazno.

Tudi domačega petja po koncertu ne bo manjkalo, saj Slovanci fantje so že poznani, da radi zapojejo naše lepe domače pesmi skupaj z navzočim občinstvom, kjer pride vsak do svojega veselja ter se napoje, kolikor ga veseli. Pevci so že dolgo pridno pripravljali. To pot imajo na programu nekaj novega, kar nismo že dolgo slišali na Slovanskih koncertih. Priprani smo, da bo ta novost v zadovoljstvo navzočega občinstva. Obeta se nam torej par uric prijetnega duševnega užitka, potem pa prijetna domača zabava in ples.

Prijazno vabimo vse prijatelje lepega petja in pristne domače zabave, naj se udeležijo Slovenskega koncerta v nedeljo, 1. decembra. Sežite po vstopnicah, ki so naprodaj pri vseh pevcih in v Klubovih prostorih na Recher Ave. Vstopnina za koncert je \$1.75, samo za ples pa \$1. To je malenkostna vsota za tako lepo prireditev. Pridite v velikem številu, iz bližnjih in daljnih nasebin, da preživite lep večer v družbi prijanzih "Slovanov". Z velikim obiskom jim tudi daste pobudo za nadaljno gojitev slovenske pesmi.

Na svidenje 1. decembra v dvorani SDD na Recher Ave. J. Durjava

Slovensko miklavževanje

CLEVELAND, O. — Tudi letos bo imela Slovenska šola pri Sv. Vidu za svoje učence, kakor tudi za drugo slovensko mladino in njene starše v našem mestu slovensko miklavževanje. Otroci se že pridno pripravljajo na ta veseli dogodek. Upajo, da bo letošnje miklavževanje naše šole veliko lepše od prejšnjih.

Sv. Miklavž se je letos prvič poslužil komunikacijskega satelita. Po njem je k Sv. Vidu naznanil, da pride blagoslovit slovensko mladino vidovske Slovenske šole v nedeljo, 8. decembra t.l. Ob treh popoldne bo njegov slovesni sprejem v šolski dvorani.

Sv. Miklavž, ki je, kot znano, velik nebeški prijatelj patrona vidovske cerkve sv. Vida, bo letos, kakor smo zaupno zvedeli iz svetnikov okolice, posebno pohvalil g. župnika pri Sv. Vidu, ker je bil tako lepo pripravil obhajanje diamantnega jubileja svoje župnije. Ne zgodi se nam-

reč kar tako, da bi se udeležila neke župnijske prireditve kar dva, in to takšna škofa, kot je mariborski škof Držičnik in naš clevelandski Klarence Issenmann. Sicer bo pa gotovo sv. Miklavž sam kaj več povedal o tem. — Rojaki, pridite z mladino na Miklavžev sprejem 8. decembra k Sv. Vidu!

J. S.

Bodimo otroški — Miklavž prihaja

NEW YORK, N.Y. — Že dokaj let je, ko sem zapustil svoj dom v očetnjavi in se vrnil v rojstno deželo. Ne živim v rojstnem mestu. Nekaj let je že, ko mi je umrl oče, ki počiva komaj slab streljaj od svoje rojstne hiše.

Materi zares velikokrat pišem. Moja pisma so ji razvedrila in tolažila, kakor tudi tisto tiho upanje na kar naj bi se zgodilo, da bi bila vsaj za trenutek spet srečna pred svojo smrtjo.

Čeprav vem, da nosi mojo podobno v svojem srcu, in da ji je stalno pred očmi, ji od časa do časa pošljem svojo sliko.

Ni dolgo tega, ko sem ji poslal eno. Slikan sem bil na zunanjem stopnišču njujorške slovenske cerkve sv. Cirila. Pa mi piše nazaj: "Tonček, nič se nisi spremenil. Še zmeraj si mlad. In vsakdo, kateremu jo pokažem, pravi, Tonček je pa tak, kot je bil!"

Mnogim, ki so bili v moji bližini, sem prav rad, posebno, ko sem jim želel dobro, dejal: "Ne bodi otročji, bodi pa otroški!" S tem sem mislil predvsem na ohranjanje srca in duše, ki se lahko na tak način veselita in ko moreta tako tudi druge razveseljati!

Nekdanji Domžalčan Rado Menart se je ondan vračal iz obiska starega kraja v Cleveland. Ko je čakal na njujorškem Kennedy letališču na zvezo, me je poklical z željo, če lahko pridem na kratek pomenek, predno odleti naprej. Pelnitirideset minut pozneje sem bil tam in po 24 letih sva se spet srečala. Rado je ugotovil isto, kar je po slikah ugotovila moja mati.

Pa ondan dobim iz Ljubljane tretjo knjigo Marjana Mušiča "Veliki arhitekti". Začnem jo listati in deloma prebirati. Tako pridem do poglavja o arhitektu — umetniku Jožetu Plečniku. V njem je tudi nekaj njegovih misli, ki jih je dejal študentom na začetku semestrskih predavanj. Med temi njegovimi mislimi sem našel tudi zapisano nekaj uvodnega premišljanja v začetku šolskega leta 1923/1924, v katerem pravi tudi tole:

"Pečat mladosti je: biti pogumen in navdušen, in jaz vam tega tudi ne bom odrekel. Želim vam, da bi čim dlje ostali otroci; gorje mu, kdor postane prerano mož. Bolezen dobe je videti najprej na mladini..."

Ne bi danes rad razlagal besede velikega mojstra-ustvarjavalca in sijajnega akademskega vzgojitelja. Vsakdo naj se sam poglubi, pa še v enega izmed blagov. Osebnost sem bil vesel, ko sem

v Plečnikovih besedah našel smisel in pravilnost svojega napotila mnogim, katerega se sam rad držim: "Ne bodi otročji, ostani pa otroški!"

In Miklavžev čas je vprav primeren za takšno življenjsko modrovanje. Tudi zdaj, ko smo v obdobju vzpona znanosti in tehnološke zmogljivosti. Pri praznovanju sv. Miklavža ne gre za vztrajanje v praznovanju, ampak za ustvarjanje in nadaljevanje vsega tistega, kar ima velik psihološki pomen tako za posameznika — kakor tudi za skupnost.

Po Plečniku bi dejal: V tem času bodimo spet polni srčnosti za prelepo narodno navado. To srčnost vložimo tudi v našem okolju tako zaznavno, da jo bodo naši otroci občutili in vsa naša mladina. Ona mora ostati otroška, da bo pogumna in navdušena za narodno stvar.

Takšnega navdušenja se nam ni sramovati, čeprav smo odrasli. Potem se ga tudi rodovi za nami ne bodo sramovali in naš narod slovenski bo ostal zmeraj mlad, če bo imel zdravo, pogumno in navdušeno mladino. Njujorški srenjčani, pripravim se na Miklavžev prihod, saj je napovedal, da bo na podnočju prišel v cerkveno dvorano "Na Osmi". Postanimo otroški, zberimo se, in pozdravimo ga, da nas bo obvaroval pred boleznijo malodušja in hladnosti za narodno stvar in za narodne navade...

Tone Osovnik

Martinovanje v Chicagu

CHICAGO, Ill. — Savani v Chicagu ponovno vabimo vse rojake na Martinovanje v soboto, 30. novembra, v veliki dvorani pri Sv. Stefanu. Kuhinja in dvorana sta pripravljene, orkester še nestrpno čaka, da vam zaigra nekaj prav poskočnih; člani pa z veseljem pričakujemo vašega obiska, ker vemo, da se bomo v vaši veseli družbi vsi dobro imeli. Pridite!

Pripravljalni odbor

Za pomoč Biafri!

CLEVELAND, O. — Dragi rojaki in rojakinje po širni Ameriki in po vsem svetu! Dne 19. septembra 1968 je AMERIŠKA DOMOVINA objavila moj članek pod enakim naslovom, v katerem so bili nakazani zgodovinski ozadje, izvor krize in rodovna v Biafri, kakor tudi nujnost to nepotrebno prelivanje krvi in uničevanje Ibo naroda od strani Nigerijcev čim preje ustaviti.

Kljub temu da se je tekom zadnjih dveh mesecev položaj malo izboljšal v prid Biafe, pravijo očitvidi, da lakota ne popušča in da bo december kritičen mesec, ker polagoma zmanjkuje še lokalne hrane. Napovedujejo, da, če pomoč kmalu ne pride v večji količini, bo decembra meseca okoli 25,000 Biafrancev na dan umrlo samo od lakote. K temu je prišleti še one, ki so naravnost pobiti, če jih nigerijske čete zajamejo.

V imenu očeta dr. Valentina Meršola, v spomin naše mame, ter v imenu nas vseh, vas prosim, da, če ste v ZDA, da pišete svojim senatorjem in kongresnikom, naj podpirajo sen. Edwarda M. Kennedyja ter izvoljenega predsednika ZDA Richarda M. Nixona v njihovih prizadevanjih, da se ta moritev ustavi in da Ibo narod dobi pravico pred ZN do samoodločbe in tako do samostojnosti, ki je edina stvarna rešitev. Oba imenovana — kakor tudi gen. Charles De Gaulle — sta dobro informirana o zadevi in vesta, kako lahko ZDA in ZN Biafra-Nigeria vojno ustavijo, ne da bi bilo treba poslati tja niti enega ameriškega vojaka. Pišite kratko in jedrnat, ali pišite!

Vi, rojaki in rojakinje, ki ste v Kanadi, pišite svojim poslancem ter ministrskemu predsedniku Pierre E. Trudeauju v istem smislu. In vi, ki ste drugje po

VESTI IZ SLOVENIJE

Protest slovenskih kulturnih delavcev

Več slovenskih kulturnih delavcev, med njimi Matej Bor, France Bevč, Božidar Jakac in Josip Vidmar je v ljubljanskem Delu pod naslovom "Demokracija — da, razkroj ne" objavilo protest zoper pisanje lista slovenskih študentov Tribuna, ki jo urejuje Dimitrij Rupel.

Na straneh Tribune je namreč zadnje čase mogoče zaslediti besedišče, ki se uporablja le v beznicah. Po pisanju omenjenega lista naj bi bila usoda jutrišnje slovenske kulture v rokah pocestnic in lumpenproletariata. V zadnji številki Tribune je namreč objavljen "manifest kulturne revolucije". V njem je rečeno, da je treba z vsemi sredstvi fizično in duhovno iztrebiti vse ustvarjalne sile buržuj-proletariata. Kulturo je treba poveriti srpu in kladivu, še poprej pa oboje položiti v roke do sedaj deklariranih elementov — lumpenproletariata, prostitutk in postopačev, ki naj zanjejo in razbijajo drobno buržujske in buržuazno-proletarske glave.

Slovenski kulturni delavci na način pisanja odločno odklanjajo. Ogorčeni so, da je "manifest" izšel na straneh študentskega glasila, za katerega je znano, da so njegovi uredniki člani Zveze komunistov. Tribune ne financira — pravijo podpisniki protesta — kako zaplojniško inozemstvo, marveč jo vzdržuje družbeni denar. In prav to družbo, ta buržuj-proletariat, ki listu omogoča izdajanje, pisec "manifesta" neokusno napada. Vsekakor udob-

svetu, pišite svojim poslancem in predsednikom ter naredite, kar morete, da prepričate svoje vlade, naj se zavamejo za pravico Ibo naroda do samoodločbe in jih v tem smislu podpirajo pri ZN ter naj tam zahtevajo "emergency" debato o Biafri. Delajte to tudi v spomin na 50-letnico obstoja "svobodne Slovenije", ki smo jo praznovali 29. oktobra letos.

Narod Ibo so skoraj 80% katoličani, dočim so Nigerijci večinoma muslimani. Torej smo dolžni tudi s tega ozira Ibovcem pomagati. Ker je blizu Božič in si v Biafri reveži niti hrane ne morejo privoščiti, pa bi si morda vsak rojak nekaj malega pritrgal in jim poslal tja kot majhen božični dar denarni prispevek v obliki "tax-deductible" čeka ali denarnega nakazila, ki naj se naslovi in pošlje na katerega koli sledečih naslovov:

BIAFRA NATIONAL FUND
342 Madison Ave., Suite 814
New York, N.Y. 10017

Biafra Relief Services
Foundation
120 Liberty Street
New York, N.Y. 10024

Spodaj na ček napišite "For Biafra relief". Prispevki se tudi lahko še naprej pošljejo na naslova, ki sta bila objavljena v mojem prejšnjem članku dne 19. septembra letos.

Povejte o tem svojim prijateljem, znancom, župnikom, faram, škofom, županom, lokalnim šolam, gimnazijam, kolegijem, univerzam itd., ter dajte v lokalne časopise v svojem okraju. Lahko rečete, da je zadeva sponzorirana od enega gornjih naslovov, ali pa od BIAFRAN-AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 13500 Detroit Avenue, Cleveland, Ohio 44107, kamor se tudi lahko pošilja prispevke. Za več informacij pišite na gornje naslove, ali pa se obrnite na mene direktno: Stanley A. Meršol, 1031 East 62nd Street, Cleveland, Ohio 44103, tel.: 391-3710. Hvala lepa in Bog vas živi!

Stanko Meršol

na zamisel kulturne revolucije, ki naj jo do končne zmage povedejo tekoči računi njenega nasprotnika.

"Ni dvoma — beremo v protestu — da smo buržuj-proletarci mi, občani naše konkretne današnje družbe, to je vsi tisti, ki v tej družbi karkoli ustvarjajo ali proizvajajo. Preprosteje povedano, buržuj-proletariat je po mnenju pisca 'manifesta' današnji delavski razred in pa seveda deloma inteligenca, nad katero je treba — v imenu neprestane revolucije — naščuvati lumpenproletariat, to je tiste, za katere je značilna delomrznost, nedružbenost in neproduktivnost."

Prav tako podpisniki protesta odklanjajo "Slovensko apokalipso", ki je enako izšla v Tribuni. Pisec Ivo Svetina se namreč spoprime z narodno-osvobodilnim bojem in z rodno, kateri je iz njega izšel na tak način, ki sedanjim zaslužnim tovaršem gotovo ne more biti všeč. Za pisca "Slovenske apokalipse" slovenski partizani niso bili drugega kakor razčlovečena tolpa, ki sicer vzpostavlja brigade, a to ne za boj proti zavojevalcu, marveč za rop in požig ter prostaške orgije. Takole namreč piše:

"Hej brigade hitite — smrti vse pokosite — žensko mi ulovite — nato naju sama pustite!" In potem: "Po Sloveniji smo hodili — delavce smo vzljubili — kužne žene smo jim storili." In nato pride najbolj krepak ocvirek: slovenski partizani so tolovaji, saj takole pravi:

"Tolovaji so petindvajsetletno praznovali — v župnišču so razjahali — s polnimi žepi in hlačami so si odlikovanja podeljevali."

Pisci protesta so ogorčeni: "Takšne 'ocene' slovenskega odpora nismo prebrali v arhivu belogardistične propagande ali v glasilu kakšnega zakotnega lista esesovskih veteranov, marveč v glasilu slovenskih študentov..." "Manifest kulturne revolucije" in "Slovenska apokalipsa" opozarjata, da družbene skupnosti in narod niso vedno napadeni le s topovi in z letali — mogoče jih je minirati tudi z notranjim razkrojem... Zato proti vsem takim izpadom in poskusom najodločneje protestiramo: demokracija da — razkroj ne!"

K. G.

Župnik Franc Golob umrl

Na praznik Kristusa Kralja letos je Franc Golob, župnik v Mavčičah pri Kranju, svojim župljanom kot vsako nedeljo potregel s kruhom božje besede in evharistično daritvijo. Zvečer istega dne se je nenadoma zgrudil, zadet od srčne kapi in odšel v kraljestvo večnega Kralja, star komaj 58 let. Rajniki se je rodil 16. junija 1910 v vasi Polica, župnika Naklo pri Kranju. V družini je bilo 16 otrok. Rajnega Franceta in za njim še brata Petra so starši poslali v škofove zavode v St. Vid nad Ljubljano v gimnazijo. Po maturi l. 1930 je stopil v ljubljansko semenišče in bil posvečen v duhovnika 7. julija 1935. Njegovo prvo kaplansko mesto je bilo v Hinjah, od koder je prišel po nekaj letih v Šmarje pod Lj. najprej za kaplana, nato pa je 9 let upravljal ta zahtevno župnijo. L. 1954 se je preselil v Mavčiče. Že močno bolehen se je trudil, da bi vse dolžnosti vestno opravil. Njegove župljane je nenadna smrt zelo pretresla. Ganljivo so se poslovlili od njega. Po pogrebnih obredih v Mavčičah so prepeljali truplo rajnega v domačo župnijo Naklo ter ga tam položili v zemljo poleg grobov duhovnikov-domačinov Mateja Tomazina in prof. Alojzija Strupija.

Jerzy Żulawski:

NA SREBRNI OBLI

ROMAN

Manometer ni kazal v notranj-
ščini nikakega pritiska. Pomislil
sem: morda se je zrak v posodi,
ki je bila spravljen v steni, od
strašnega mraza zgostil? Odvil
sem zaklopko — posoda je bila
prazna. Prav tako druga, tretja,
četrt, peta... Samo v zadnji,
šesti, je bil zrak.

Obšel nas je blazen strah. Ne
da bi razmišljali, zakaj so po-
sode prazne, kaj naj ukrenemo
in ali je sploh mogoče kaj ukre-
niti, smo vsi hkrati planili k mo-
torju. Ničesar nismo čutili, ne
mraza, ne utrujenosti, ne zaspas-
nosti, ničesar — gnala nas je ena
sama misel: bežati, bežati... ka-
kor bi bilo mogoče ubežati pred
smrtjo.

Čez nekaj trenutkov se je voz
spet pomikal naprej. Zapustili
smo ravnino, zaprt med pečine,
in drveli proti severu... Voz je
poskakoval, se premetaval, dvi-
gal in padal... Mi pa se nismo
menili za to, v blaznem obupu
smo sodili, da utegnemo priti na

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

Opportunity Journeyman!

MACHINISTS

Acme Gridley Operators
B. & S. Setup and Operate
Milling Machine Operators
Inspectors (layout or floor)

Experience required. Openings on
first and second shift. Previous job
shop experience required on above
openings.

MISSEL CORP. OF AMERICA
27600 Lakeland Blvd.
Euclid, Ohio 44132
An equal opportunity employer
(230)

FEMALE HELP

Bindery Girls

All Fringe Benefits — Good Pay
Working conditions and surround-
ings are very good. Steady year
round employment. Apply at

Carl Gorr
Color Card Co.

4242 Fillmore
Or Call 638-1400
(231)

WORKING mom needs help 1 day
week with homemaking chores.
Mount Prospect, CL. 3-9148 after
5 p.m.
(230)

Male & FEMALE HELP

TAKE ORDERS from your home,
full or part time, free training. If
it's money you want, Call 741-5898.
(230)

HOUSEHOLD HELP

GENERAL MAID

Live in. Own room, bath. Must be
good cook and have references.
Call for appt. SU 7-0003.
(231)

MALE HELP

PRODUCTION EMPLOYEES

Any type of construction experience helpful, but not necessary.

MAINTENANCE MEN

Experience necessary. Just opening our plant and we need employees
immediately.

STEADY WORK — EXCELLENT BENEFIT PROGRAM

Apply in person:

PRICE BROTHERS COMPANY

13020 Newburgh Rd., Livonia, Mich. — Ph.: 261-6720
An Equal Opportunity Employer
(229)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

CENTRAL OAK PARK —
Excellent Income
4 apts. 5½ rms. gar. \$69,500
by owner. 383-2094
(229)

HINSDALE AREA

3 Bdrm. Ranch; att. gar. fireplace,
screened back porch. \$17,000. Taxes
\$368. Call 325-0308. (229)

NILES — Air Cond. Bi-level

3 Bedrms. 2 baths. Living-dining L.
Pan fam. rm. Lge. Cab. kit. Patio.
Exc. shopping area. Churches, schls.
Owner. Mid 30's 967-6525.
(229)

OAK PARK — 5 bdrm. 8 rm. house
2 baths, sprinkler sys. mod. kit. car-
peting. Private owner. High 20's.
EU 6-5548
(230)

PALATINE

1 Yr. Old Brick & Cedar Cape Cod
4 bdrms. 3½ baths, in new area.
Good transp., nr. schools. By owner.
Low 50's. 358-5893
(232)

50 x 300' on Harlem Ave. in Bridge-
view with 2 Income houses. Pro-
perty zoned for business. By owner
\$25,000. 586-4799
(232)

ROLLING MEADOWS
By Owner — 3 bdrm. ranch, 16x12'
pan. fam. rm., ceramic bath, 2 car
gar., new w/w crptg., fenced-in-yd.
March occup. \$24,500.
392-3777
(230)

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SALON —

Owner retiring
Priced to sell
DE 7-8441
(229)

BEAUTY SHOP

New equipment. Sacrifice due to
illness. 4 stations. North Ashland
Ave. Call 549-6083 or 528-9109.
(229)

MISCELLANEOUS MERCHANDISE
SHOP—By Owner. Selling due to
illness. Inventory Value \$12,000.
Price \$7,000 9308 So. Cottage Grove.
846-8103
(232)

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

bila ravno tako brezglava kakor
blazna, nas je zadržala šele ne-
nadna ovira: naleteli smo na
razpoko, podobno Razpoki re-
šitve pod Erastotonom, le da je
bila znatno širša in brez pri-
mere globlja. Malo je manjkalo,
pa bi se z vozom vred prekuc-
nili vanjo.

Voz je obtičal... Gledali smo
v brezno s strašno brezčutnostjo.
Sila obupa, ki nas je podila čez
drn in strn toliko ur, je splash-
nela tako hitro, kakor se je poja-
vila, in nas prepustila neizre-
kljivi potrnosti, ki nas je docela
obvladala. Na mah nam je bilo
vseeno. Čemu muke, napori? Saj
je tako vse brez smisla. Umreti
moramo.

Posedli smo okoli peči in mol-
čali. Nihče ni mislil na delo.
Mraz nas je mučil vse strašneje,
toda tudi zanj se nismo več bri-
gali. Umreš tako in tako, pa se
zaduši ali zmrzni. Precej časa
smo prebili v takem stanju in

brez dvoma bi bili zmrznili, da
ni bilo Woodbella, ki se je prvi
ovedel in nas opomnil, da je
treba trezno presoditi položaj.

"Iščimo izhoda, možnosti reši-
ve!" je govoril. "Pa čeprav bi je
ne našli, da se le ukvarjamo s
čemer koli in tako odvrnemo
misel od smrti, ki nas tlači ka-
kor mora."

Nasvet ni bil slab, toda bili
smo tako izmzgani in premra-
ženi, da smo ga sprejeli docela
brezbrižno, Tomažu niti odgo-
vorili nismo na njegove besede.

Spominjam se, da sem ga gle-
dal, slišal, kako je še nekaj raz-
kladal, a razumel nisem niti be-
sede. Ena sama misel me je za-
poslevala tisti hip: kakšen bo,
ko bo mrtev?

Z blaznim pogledom sem opa-
zoval, kako se mu premikajo
čeljusti, in jih v mislih trgal iz
črepinje, slačil sem njegovo lo-
banjo, njegova rebra, njegove
kosti — gledal sem pred sabo

človeka, a videl sem okostnjak,
ki mi je govoril z zlobno spako:
Taki boste vsi — prav kmalu!

Tomaž je nazadnje le sprevi-
del, da nismo za nobeno rabo
več; stopil je k motorju in voz
se je začel pomikati vzdolž raz-
poke. Čez kako pol ure smo že
dospeli do mesta, kjer se je kon-
čavala. Varadola je spričo tega
znova preplavila obupna sila.
Planil je k motorju in kričal,
kakor da je iz uma:

"Brezno zaobidemo! Potem pa
na sever, k tečaju, tja, kjer je
zrak, življenje!"

Režal se je in razgrajal po
vozu, kakor da je zares ob pa-
met; hotel je zgrabiti za krmilo,
a Tomaž ga je rahlo odsunil in
dejal kratko in odločno:

"Razpoke ne bomo obšli, tem-
več pojdemo vanjo."

Peter je izbuhnil oči, nekaj
časa bolščal vanj, nato pa se je
zakadil vanj in ga zgrabil za
grlo.

"Morilec!" je rjovel. "Zadavil
bi nas rad? Ubil? Poslal k vra-
gu? Jaz pa hočem živeti, živeti!
Slišiš? Na sever, k tečaju! Tam
je zrak!"

Penil se je in tulil. Močnejši
je bil od Tomaža, zato ga je pre-
vrnil, pokleknil nanj, preden sva
mogla z Marto priskočiti. Rvali
smo se in premetavali po vozu,
da bi blazneža obvladali, psi pa
so prestrašeno, besno zalajali.
Nazadnje smo ga zgrabili za ra-
mena. Zleknil se nam je v ro-
kah, zakričal in zmeden odre-
venel.

Tisti hip se je voz nagnil...
potem silovit pretres in neza-
vest...

Ko sem se zavedel, sem ležal
v svoji mreži. Nad mano se je
sklanjal Tomaž in mi z etrom
drgnil senca. Marta in Varadol
sta sedela poleg mene vsa mrač-
na in molčeča.

Tomaž je res vrl dečko. Ko sta
se s Petrom rvala, je voz, ki je
izgubil krmarja, treščil s pred-
njim koncem ob pečino. Vrglo
me je naprej, da sem udaril z
glavo ob steno in omedlel.

(Dalje prihodnjič.)

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORN
ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa
tako po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite
izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice)
v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno,
da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko.
Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

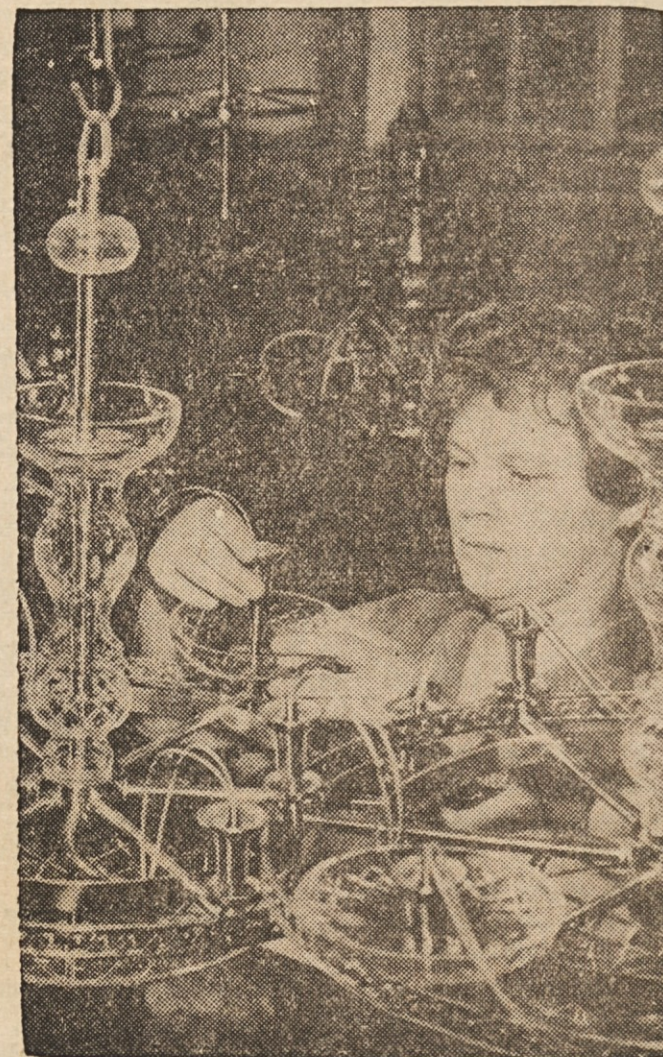
Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

MORA BITI ČISTO IN GLADKO — Delavec gladi in čisti enega izmed šestkrakih vija-
kov nove britanske potniške ladje Queen Elizabeth 2.

LAHKO IN SVETLO — Dekle sestavlja lestence v tovarni
na Češkem, od koder jih izvažajo v 75 dežel po vsem svetu.